

Vooruitstrevende Hervormings Partij

Chandrikapersad Santokhi

Voorzitter

Nationale Verbroedering en Integratie: fundament voor duurzame harmonie, stabiliteit en groei

Saamhorigheid, democratie, recht en wet en respectabel leiderschap

Zaterdag 21 september 2019

Stichting De Olifant
Paramaribo – Suriname

Inleiding

Geachte voorzitters en vertegenwoordigers van politieke partijen en andere organisaties,

Bestuurs leden en andere functionarissen van de VHP,

Geachte aanwezigen,

Dames en heren,

Vandaag is een bijzondere dag, een eerzame dag. Vandaag wordt wereldwijd op initiatief van de Verenigde Naties tijdens de “Internationale Dag van de Vrede” aandacht geschonken aan het vraagstuk dat ons allen,

elke dag bezighoudt: **hoe kunnen we elke dag gezond opstaan en elke avond weer gezond en wel gaan slapen!**

Zonder gevaar, zonder terreur, zonder vrees of onbehagen. U weet evenals ik, dat wereldwijd honderden miljoenen vaders en moeders, broeders en zusters, kinderen deze situatie niet kennen. Ze leven van dag tot dag in een onveilige wereld, waar opstaan de ene dag, niet automatisch betekent dat je de volgende dag ook weer zal opstaan.

Dames en heren, zo een situatie bestaat in ons land gelukkig niet. Niet in die mate van misère en conflict. Wij hebben ook zorgen en uitdagingen, en die zijn gerelateerd aan ons bestaan en kansen voor ons allen, met name de jongeren, maar daar kom ik later op terug.

Vandaag is ook -toevallig of niet-, de jaardag van onze legendarische politicus en voorzitter van de VHP, de heer Jagernath Lachmon. Symbolisch een prachtige samenloop van omstandigheden dat de “Internationale Dag van de Vrede” op zijn geboortedag valt. Beter kon het niet, want Papa Lach was een principiële voorvechter van vrede, recht en vrijheid, democratie en dialoog.

Op verschillende momenten in zijn rijk en enerverend politiek leven heeft hij dat gedemonstreerd. Hij deed er alles aan om in ons land, tijdens een fase van heterogeniteit, conflict en spanning te voorkomen.

Hij heeft op cruciale momenten het grotere doel van eenheid en vrede voor ogen gehad en daarnaar gehandeld. Daar hebben wij als VHP'ers respect

voor, want dat zijn de fundamentele en principiële elementen van ons politiek handelen.

Wij hebben bewust ervoor gekozen om op de jaardag van de gewezen voorzitter de essentie van “nationale verbroedering en integratie” als fundament van harmonie, stabiliteit en groei te herdenken. Elk jaar en met het voorstel het een **nationale dag van eenheid** te maken.

Ik richt mij vandaag met name tot de **jongeren** onder ons, die misschien niet altijd beseffen hoe wij tot dit moment in onze samenleving zijn gekomen, zodat wij allen in vrede en politieke en economische vrijheid kunnen leven.

Laten we er bij stil staan en even de tijd nemen om de historie van de verbroedering –van peaceful co-existence, het vredig en respectvol met elkaar leven, wonen en werken- tot ons te laten doordringen.

Voordat verbroedering, integratie en eenheid gerealiseerd kunnen worden moet er vrijheid zijn. Al onze voorvaders die onder gedwongen en moeilijke omstandigheden naar Suriname zijn gebracht en hier met zweet, bloed en tranen hun bijdrage aan de ontwikkeling hebben geleverd, hebben aan de basis gestaan wat politieke leiders als Lachmon, Pengel, Soemita, Pater Weidman, en anderen, zoals Boni, Ramjane, Mathura, Thethary, Anton de Kom, Doedel, hebben kunnen realiseren.

Dames en heren, jongeren, het is niet makkelijk geweest, omdat in de etnisch plurale samenleving van de midden jaren vijftig van de vorige eeuw, er specifieke uitdagingen waren. Onbekendheid met elkaar creëerde bijna een ingebouwd wantrouwen jegens elkaar, omdat er concurrentie was voor

faciliteiten en fondsen, en, laten we dat niet vergeten, omdat de bevolkingsgroepen tegen elkaar werden uitgespeeld.

Met deze conferentie, met dit nationaal samenzijn eren wij ook deze vrijheidsvechters voor hun bijdrage tot een vreedzaam Suriname. Eren wij hun strijd om nationale eenheid.

Dames en heren, we mogen onze historie niet vergeten, laten we de recente donkere dagen in onze geschiedenis niet verloochenen. Het is aan ons allen om datgene wat bereikt is te verdedigen, te beschermen en daarop voort te bouwen.

Dames en heren, voor de nationale conferentie hebben we vandaag de Surinaamse samenleving breed uitgenodigd. Alle politieke en functionele organisatie zijn uitgenodigd om aanwezig te zijn en velen staan op het programma.

Ik ben verheugd dat de voorzitter van de Nationale Partij Suriname, met wie de Vooruitstrevende Hervormings Partij, een historische verbondenheid heeft, vandaag dit podium met mij deelt, evenals de andere hier vertegenwoordigde politieke partijen.

Maar met de NPS is er vanwege het historische partnerschap tussen Voorzitter Jagernath Lachmon en Voorzitter Johan Adolf Pengel, een bijzondere en betekenisvolle verbintenis.

We zijn deze nationale leiders van de vorige eeuw dankbaar voor het werk dat ze hebben. Er is veel kritiek op ze geleverd, door de jaren heen, soms terecht, maar vaak ook onterecht op basis van theoretisch intellectuele analyses en inzichten.

De maatschappelijke realiteit van een Suriname aan het begin van de politieke ontwikkeling in de jaren 40, 50 en 60 kan niet geanalyseerd worden als een laboratorium experiment, waarbij bepaalde variabelen constant gehouden kunnen worden en anderen voor wat hun gedrag en invloed betreft voorspelbaar.

De praktische en levende realiteit van etnische verscheidenheid creëert niet automatisch een “eenheid in verscheidenheid”. De tijdgeest van toen analyseren vanuit een huidig inzicht miskent de risico's van etnische spanningen, en de noodzaak tot dialoog, samenwerking en compromis, waarmee de toenmalige leiders mee moesten omgaan.

In een multi-etnische en multi-culturele samenleving, zeker wanneer aanpassing aan een nieuwe omgeving gaande is, zeker wanneer groepen nog in twijfel zijn of ze zullen blijven of niet, is een evenwichtig balans nodig. Het is cruciaal in die fase van het zoeken naar een geografische identiteit dat een ieder zich herkent in het beleid dat ontwikkeld en uitgevoerd wordt.

Dames en heren, onze diversiteit in etnische, muziek, kunst, talen en in cuisine, is een ontwikkelingsbron, een culturele ontwikkelingsbron die we moeten gebruiken om groei en sociale stabiliteit te realiseren. Het is een rijkdom dat te lang gebruikt is op een negatieve manier.

We hebben -misschien zonder het ons te beseffen – de verdeel en heers mentaliteit van anderen overgenomen. We hebben ons onvoldoende beseft wat we hier in Suriname hebben. We hebben Afrika, we hebben China, we hebben India, we hebben Indonesië en andere civilisaties van duizenden jaren oud.

Hier in Suriname hebben we ze allemaal, op een plaats en in een Natie. Wat een kracht als we dat bundelen tot Nationale Eenheid.

Het is goed gegaan en het fundament dat gelegd is geworden toen, is er één, waarvan we kunnen zeggen dat Surinamers naar elkaar gegroeid zijn en dat we allemaal de waarden en normen van respect, acceptie en gelijkheid delen en ernaar leven. Dat is geen eenvoudige taak geweest.

Dames en heren, op dit fundament van tolerantie, respect en gelijkheid moeten we nu voortbouwen. Als huidige generatie van leiders zijn we dat verschuldigd niet alleen aan de leiders van toen, maar aan de generaties die ons zullen volgen.

Wij zullen gezamenlijk een sterkere en harmonieuzere samenleving moeten creëren, gericht op consensus, democratie, recht en wet. Om vreedzaam, respectvol en met trots en ook plezier met elkaar te leven, werken en recreëren.

Het land Suriname, de Republiek Suriname, moet geografisch, maatschappelijk, psychologisch en spiritueel een aantrekkelijk, vreedzaam

en kansenbiedend plaats zijn. voor alle Surinamers en toekomstige generaties.

Fundament van ons Suriname

Ons land wordt gekenmerkt door een hoge mate van tolerantie voor elkaar, begrip en acceptatie van de culturele en religieuze diversiteit. Er is respect voor elkaars waarden en normen, we zijn een natie met democratische principes en een rechterlijke macht, die onafhankelijk is en onafhankelijk moet blijven.

We hebben geen open en gewelddadige conflicten, geen etnische tegenstellingen en we willen ook niet onderdeel zijn van scenario's waar onze veiligheid als land en bevolking niet gegarandeerd zijn.

Net als een individu, kan ook een land “stress” hebben. Maar dat komt door bestuurlijk en financieel mismanagement. Vaak horen we dat Suriname rijk is aan natuurlijke hulpbronnen, en voor maanden worden aankondigingen gedaan dat olie zal worden gevonden.

Wij wachten ook en we zijn ook hoopvol, maar belangrijker dan het vinden van olie, is de vraag: “hoe gaan we om met deze ruime inkomsten?”, “zijn transparante en doelmatige voorzieningen getroffen voor het beheer van deze additionele opbrengsten?”, “is er een plan om productief en duurzaam deze gelden te besteden zodat werkgelegenheid, inkomsten, een goed leven voor een ieder gerealiseerd kunnen worden ?” **dít zijn de vragen die we ons moeten stellen.**

Dames en heren, we kunnen niet meer geld blijven lenen en teren op andermans geld ! We moeten **af** van deze cultuur om uit te geven, wat we niet hebben. Het is onverantwoordelijk en op den duur desastreus, want het leidt tot stress, crisis en uiteindelijk falen als individu en als land.

Net als bij een individu in “stress”, kunnen we als land, als samenleving herstellen van een crisis door selectieve veranderingen door te voeren, door bepaalde keuzes te maken en andere opties achterwege te laten.

Dames en heren, centraal en belangrijk is dat we met zijn allen in eenheid en saamhorigheid achter deze nationale veranderingen tot groei en ontwikkeling moeten staan. We hebben met zijn allen een recht, maar meer nog een plicht, om op 25 mei 2020 deze eenheid en saamhorigheid massaal ten faveure van verandering te demonstreren.

Het is uw en mij en ons aller morele opdracht. Aan de kantlijn staan betekent dat u meewerkt aan continuering van de malaise.

De Surinaamse bevolking is vrij goed ontwikkeld, geschoold en geïnformeerd. Wij spreken vele en verschillende talen en hebben reeds gedemonstreerd dat hier in Suriname als daarbuiten we kunnen presteren op een hoog en productief niveau.

De wereld om ons heen gaat verder en er zullen meer inspanningen moeten worden gepleegd om te accelereren naar een hoger niveau, met een focus op creativiteit, analytisch denken en innovatie.

Het land Suriname is relatief groot, dun bevolkt en dus geen aantrekkelijke consumptieve markt. Ons beleid moet erop gericht zijn om met de natuurlijke hulpbronnen we hebben, met een creatieve en innovatieve bevolking en met een goed plan en beleid, strategisch het land aantrekkelijk te maken voor investeerders en voor deviezengeneratie.

Wat wij bereikt hebben

Dames en heren, sinds de vrijheidsstrijd en de verbroedering filosofie in praktijk zijn gebracht, hebben we als samenleving bepaalde zaken kunnen realiseren.

Niet altijd makkelijk en door een ieder gedragen, maar dat is onderdeel van het proces zelve. Het realiseren van algemene en vrije verkiezingen voor een ieder was een belangrijk moment voor de vrijheid om je eigen keuze en eigen toekomst te bepalen.

Bepaalde institutionele en plannings voorzieningen zijn getroffen om basis sociaal-maatschappelijke en economische ontwikkeling te initiëren en dat heeft mede bijgedragen tot meer kennis en respect voor elkaar, zeker waar geografisch bepaalde gebieden van het Surinaamse territorium geïsoleerd waren.

De politieke onafhankelijkheid is bereikt, maar heeft ook geresulteerd in een beweging van migratie en afkalving van de middenklasse in een belangrijke fase van onze geschiedenis.

We hebben veerkracht gedemonstreerd in de donkeren dagen van de jaren '80, maar belangrijker nog, herstel van de democratie en de rechtstaat kunnen realiseren.

En zo kan ik doorgaan, belangrijk is om vast te stellen dat al deze ontwikkelingen niet mogelijk zouden zijn geweest als we geen fundament van vertrouwen, van respect en van eenheid hadden. En dat heeft de verbroederingspolitiek van Lachmon en Pengel ons wel gebracht.

Dames en heren, in essentie zijn wij een samenleving van principes, van eer en met trots, en begrijpelijk want ons hele psyche als Surinamers van waar we ook komen is gebaseerd op eeuwen oude en beproefde culturen met sociale waarden en normen van respect, vooruitgang en vrede.

Wat we nog moeten bereiken ...

Alhoewel er veel bereikt is, zult u het met mij eens zij dat er is nog veel te doen is. Het fundament is gelegd in de jaren 50 en 60 van de vorige eeuw. We hebben moeilijke tijden gekend in de jaren 70 en 80. We hebben kansen gekregen en die laten liggen. We moeten van die ervaringen leren.

Er zijn problemen geweest en zelfs hele donkere dagen en tijden, maar die zijn niet door anderen ons aangedaan. Surinamers zijn er zelf verantwoordelijk voor geweest en Surinamers zelf moeten in staat zijn die moeilijkheden te overwinnen en op het juiste pad terug te keren. De meeste problemen zijn oplosbaar, omdat ze door onszelf zijn veroorzaakt.

Anti-democratische tendenzen door belangrijke staats instituten te negeren, of met disrespect te behandelen, en belangrijker nog door deze instituten te verzwakken door wet en regelgeving terzijde te leggen, moeten door ons allemaal met alle vereende krachten bestreden worden.

Gedrag dat onze ontwikkeling remt, moeten we met zijn allen met kracht en urgentie aanpakken. Ik denk dan vooral aan zaken zoals corruptie, bestuurlijk mismanagement en de systematische verzwakking van staats instituten.

Dames en heren, we zijn op een cruciaal moment beland in de historie van onze relatieve jong Suriname. Wij zullen gezamenlijk moeten werken aan economische groei door middel van individuele en collectieve investeringen nationaal en internationaal, ook van de diaspora.

Dit vertrouwen in ons eigen kunnen en in ons, kan alleen gerealiseerd worden als we in staat zijn op voorspelbare, vertrouwenwekkende en transparante wijze investeerders weten aan te trekken.

Laten we niet vergeten dat we niet alleen zijn in de wereld. We gaan vriendschappelijke relaties opbouwen met landen en organisaties die ons kunnen helpen op weg naar welvaart en een beter leven, maar ik besef ook dat dezelfde vrienden ook onze concurrenten zijn. We zullen dus met een overtuigend verhaal moeten komen.

Maar een verhaal, een goed plan en visie alleen is **niet** voldoende. Er is ene goed bemenst apparaat van bestuur en bedrijfsleven nodig, dat ethisch kan handelen en leiden. Centraal hierin is leiderschap.

Voorbeeldig, eerbaar en respectabel leiderschap dat in staat moet zijn om:

1. een sterke en inspirerende visie neer te zetten met duidelijke doelstellingen; een visie die de burgers van dit land centraal stelt, zich richt op geloof in ons eigen kunnen, liefde voor het land, op het verbeteren van onze imago wereldwijd.
2. Beleid en programma's te ontwikkelen die **doelmatig en transparant**, maar belangrijker nog gebaseerd zijn op cijfermatige analyses en uiteindelijk meetbaar zijn. Uiteindelijk moet de rapportage en verantwoording worden afgelegd aan het volk.
3. **Strategische en effectieve operationele implementatie** te realiseren, zodat de gestelde specifieke doelen gerealiseerd worden. Er worden teveel beloften gemaakt en de balans is te vaak dat marginaal is uitgevoerd.
4. Een **goed, toegewijd, eerlijk en hardwerkend team** van uitvoerders bij elkaar te brengen op alle niveaus om ons uit de crisis te halen.
5. Om **fouten te herkennen**, die fouten ook te erkennen en tijdig de nodige aanpassingen door te voeren. Goede en inspirerende leiders

hebben daar geen moeite mee, afschuiven van verantwoordelijkheid is een zwaktebod en onoprecht.

Conclusies

Dames en heren, een goed politiek en regeringsleider verschaft comfort en zekerheid aan een samenleving, dat door verschillende gevaren wordt bedreigd van binnen en buiten. Zo'n leider mag geen onderdeel zijn van het probleem of het probleem zelf zijn. Van goede leiders wordt verwacht dat ze voor het Volk werken, voor hun gezinnen en kinderen een stukje veiligheid waarborgen en kansen bieden voor groei en inkomen.

Dames en heren, de Vooruitstrevende Hervormings Partij belooft het veilige haven te zijn, de “safe haven”, voor vrede, harmonie en respect voor onze normen en waarden, voor onze rijke en waardevolle culturele diversiteit en natuurlijke hulpbronnen, voor transparent en daadkrachtig bestuur, voor economische groei voor een ieder.

Onze toekomst en die van komende generaties van kinderen en kleinkinderen is onvoorwaardelijk en tot in het oneindige verbonden aan het land Suriname, aan Mama Sranan. Wij, als kinderen van dit mooi land, moeten onze inspanningen –individueel en collectief- richten op wat ons verbindt.

Op wat ons samen sterk maakt, op wat ons samen brengt en NIET op wat ons verdeeld en verder van ontwikkeling brengt. We gaan een moeilijke tijd tegemoet omdat er bestuurlijk en financieel mismanagement is geweest. Ik twijfel niet aan ons gezamenlijk vermogen uit de crisis te komen. En als er

harde besluiten genomen moeten worden om herstel en groei te realiseren, dan moeten we die niet uit de weg gaan.

Wij moeten gezamenlijk van elkaar leren, van alle goeds en ook de lessen uit alle kwaad dat is geschied. We hoeven het wiel niet meer uit te vinden. Maar we hoeven elkaar ook niet voortdurend de vinger te wijzen.

We gaan zo meteen naar algemene en vrije verkiezingen en mijn hoop is dat deze politieke campagne er een zal zijn van visie, van hoop en van verandering. Laten we onze energie steken in het bespreken van de issues en niet van de persoon! Laat ons denken en handelen niet gebaseerd zijn op vooroordelen over elkaar. Laten we leren van het verleden en vooral vooruit kijken!

Suriname en Surinamers moeten eenheid, saamhorigheid en respect voor elkander demonstreren. Ongeacht nationaliteit, elkeen, die in dit land woont en werkt, en ook die daarbuiten zijn en zich Surinamer voelen, zijn voor mij Surinamers.

Laat U zich niet misleiden door de ongefundeerde politieke uitspraken. We kunnen en mogen van mening verschillen, we kunnen andere visies hebben, maar laten we geen politiek van verdeel en heers voeren. Maar bovenal geen etnische politiekvoering.

Ik ervaar soms een enorme negativiteit jegens elkaar, dat is niet wat onze eeuwenoude culturen en religies ons leren. Het vertrouwen in voorbeeldig en respectabel leiderschap moet terug. Het vertrouwen in de politiek en

politici moet versterkt worden. We moeten positiever zijn naar elkaar toe; elkaar aanmoedigen en gunnen wat men toekomt.

De bevolking verwacht van ons dat wij in de voorhoede staan om hun problemen, de gevaren die zij op hun pad naar ontwikkeling tegenkomen, om die aan te pakken en oplossingen te brengen. Dát is waarom zij op ons stemmen en hun vertrouwen aan ons geven.

Dat is een voorrecht dat verantwoordelijkheid met zich meebrengt. En dan maakt het niet uit wat onze culturele of etnische achtergrond is, of we rijk of arm zijn, of man of vrouw zijn, of we in stad, in het district of in het binnenland wonen.

Wij zijn allemaal Surinamers en eenmaal gekozen is het onze plicht hun vertrouwen niet te beschamen. Zo zie ik onze rol als politiek leiders.

Het realiseren van vrede en sociale stabiliteit, ontwikkeling en groei is niet het alleenrecht van een persoon, of van een zittende President en regering, of van een politieke partij.

Het land vooruit brengen is de verantwoordelijkheid van ons allen. In eenheid en saamhorigheid, in team verband. Zonder deze attitude van besturen, kan er nooit respect en gelijkheid worden gerealiseerd.

Zonder deze collectieve verantwoordelijkheid te demonstreren kan er geen nationale visie dat in het belang is van **ALLEN** en niet van enkelen geformuleerd worden en met daadkracht worden uitgevoerd. De VHP wenst

een ieder te betrekken bij de ontwikkeling van het land. We hebben elkaar nodig om de beoogde en gewenste resultaten te bereiken.

Het is tegen deze achtergrond dat ik de volgende concrete initiatieven voorstel:

1. De proclamatie van de “Dag van Nationale Eenheid” of zo U wilt een Dag van Surinamers, waarbij we onze culturele rijkdom massaal en nationaal vieren, het resultaat van verbroedering met eenheid demonstreren, op 21 september, de “Internationale Dag van de Vrede”.

Laten we het voorbeeld zijn voor de regio en de wereld dat een bevolking, ongeacht achtergrond, cultuur, taal en erfenis, tolerant kan zijn en elkaar kan omhelzen als mens, als Surinamer.

2. Het opzetten van een Nationaal Museum voor de Surinaamse politiek en cultuur, als inspiratie plaats om te bezinnen en te leren.
3. Het creëren van een Nationale Helden Park en een per district als een recreatieoord voor de bevolking, maar voornamelijk om ons allen te herinneren aan hetgeen door onze voorgangers is gedaan, opgeofferd om vandaag vrij en met opgeheven hoofd in het land te wonen en werken.

En als deze Regering deze initiatieven niet ondersteunt dan zal het onderdeel worden van het bestuursprogramma van de volgende Regering.

Leve de republiek Suriname en de Surinamers In vrede en welvaart !

Ik dank U.